

Zgromadzony przez nas majątek rozumiany jako całość aktywów, obejmuje przysługującą nam własność i inne prawa majątkowe. Prawa te dotyczą w przeważającej większości rzeczy, a zatem zgodnie z art. 45 Kodeksu Cywilnego, przedmiotów materialnych.

Kodeksowa definicja rzeczy nie jest jednak wystarczająca z praktycznego punktu widzenia. Doktryna prawnicza doprecyzowuje zatem, że rzeczami są części przyrody w stanie pierwotnym lub przetworzonym, wyodrębnione spośród innych (naturalnie lub sztucznie) w sposób umożliwiający samoistne traktowanie w stosunkach społeczno-gospodarczych.

Oznacza to, że rzeczami nie są:

- dobra niematerialne, takie jak dzieła literackie, muzyczne, filmowe, programy komputerowe, itp. Rzeczami będą natomiast przedmioty stanowiące uzewnętrznienie dóbr materialnych, np. książki, płyta audio CD, kasetę VHS, płyta CD – aczkolwiek będą się one cechowały niejednokrotnie odmiennościami ich reżimu prawnego;
- dobra wolne, np. powietrze, woda, kopaliny w złożu, aż do postaci nadającej się do wyodrębnienia, np. sprężone powietrze w butli, litr wody w naczyniu, tona węgla na hałdzie;
- zwierzęta kręgowce – w oparciu o wyraźną normę zawartą w art. 1 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt. Przepis ten bowiem stwierdza, iż zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Do zwierząt stosuje się jednak – w zakresie nieuregulowanym przepisami szczególnymi – odpowiednio przepisy dotyczące rzeczy;
- z samej swojej natury: człowiek, jego zwłoki, narządy i tkanki – nawet jeśli znajdują się w obrocie (jak np. krew).

Z pojęciem rzeczy ściśle związane są dwa dalsze pojęcia: „część składowa” i „przynależność”.

Częścią składową rzeczy jest wszystko, co nie może być od niej odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego. Część składowa rzeczy nie może być odrębnym przedmiotem własności i innych praw rzeczowych.

Z kolei przynależnościami są rzeczy ruchome potrzebne do korzystania z innej rzeczy (rzeczy głównej) zgodnie z jej przeznaczeniem, jeżeli pozostają z nią w faktycznym związku odpowiadającym temu celowi. Czynność prawna mająca za przedmiot rzecz główną odnosi skutek także względem przynależności, chyba że co innego wynika z treści czynności albo z przepisów szczególnych.

Powyższe definicje najłatwiej jest wyjaśnić na przykładzie samochodu. Koła, silnik, amortyzatory i wszelkie inne części są oczywiście częściami składowymi samochodu. Nie da się bowiem odłączyć silnika od samochodu bez jego istotnej zmiany – samochodem co prawda dalej pozostanie, ale nie będzie już jeździł... Z kolei kluczyki stanowią przynależności samochodu. Choć stanowią one odrębną rzecz, to jednak bez nich z samochodu nie da się skorzystać.